

Експертний висновок
до законопроекту згідно зі статтею 27
Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про реабілітацію осіб з обмеженнями життєдіяльності» (реєстраційний № 3668 від 16.06.2020), суб'єкт законодавчої ініціативи – народні депутати України Дмитрієва О. О., Радучький М. Б. та інші.

2. Завдання законопроекту

Законопроект визначає правові, організаційні та економічні засади проведення реабілітації осіб з обмеженнями життєдіяльності у сфері охорони здоров'я.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету та потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету, зокрема, на:

- створення умов для матеріально-технічного, фінансового, кадрового та науково-методичного забезпечення реабілітації (підпункт 4 пункту 2 статті 5 законопроекту);

- забезпечення осіб, які потребують реабілітації технічними та іншими засобами (пункт 3 статті 3, підпункт 8 пункту 2 статті 16 законопроекту);

- створення, утримання, доопрацювання та супроводження програмного забезпечення реабілітаційної складової електронної системи охорони здоров'я, проведення навчання щодо роботи з такою системою (підпункти 10, 11 пункту 2 статті 16 законопроекту);

- функціонування нових органів виконавчої влади, які здійснюватимуть державне управління системою реабілітації (стаття 10 законопроекту), та державних органів, що реалізовуватимуть державну політику у реабілітаційній галузі (стаття 17 законопроекту);

- розширення програми медичних гарантій послугами з реабілітації.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Вартісну величину впливу неможливо здійснити через відсутність вихідних параметрів та необхідних обґрунтувань розробника.

Відповідно до пояснювальної записки до законопроекту реалізація законопроекту здійснюватиметься у межах коштів бюджетної програми 2308060 «Реалізація програми державних гарантій медичного обслуговування населення», за рахунок якої станом на 30.06.2020 Національною службою здоров'я України укладено договори на послуги з медичної реабілітації з 249 надавачами медичних послуг на загальну суму 1 154 343,3 тис. гривень.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [20B4E4ED0D30998C0400000D72D2C0071147800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [31.07.2019 0:00:00](#) по [31.07.2021 0:00:00](#)

Міністерство фінансів України

07050-07-3/19760 від 01.07.2020

Однак запропоновані розробником зміни до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» щодо покриття програмою медичних гарантій, крім медичних послуг (які включають медичну реабілітацію) ще і реабілітаційних послуг, потребуватимуть додаткових коштів.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту впливатиме на виконання закону про Державний бюджет України у поточному та наступних бюджетних періодах.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

1. Законопроект не відповідає положенням статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до яких розробник має надати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

2. Положення щодо розроблення і виконання державних цільових програм у реабілітаційній галузі не узгоджуються зі статтею 20 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої бюджетні програми формуються головними розпорядниками бюджетних коштів під час підготовки пропозицій до Бюджетної декларації (прогнозу місцевого бюджету) та складання бюджетного запиту з урахуванням планів діяльності на середньостроковий період, прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку.

Крім того, зазначені положення суперечать пункту 12 заходів щодо ефективного та раціонального використання державних коштів, передбачених для утримання органів державної влади та інших державних органів, утворених органами державної влади підприємств, установ та організацій, які використовують кошти державного бюджету, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2016 № 710 «Про ефективне використання державних коштів», яким встановлено припинити підготовку проектів нових державних цільових програм або внесення змін до затверджених цільових програм, що потребують додаткового фінансування з державного бюджету.

3. Положення підпункту 1 пункту 1 статті 17 законопроекту щодо віднесення до повноважень державних органів, які реалізують державну політику в реабілітаційній галузі, функції замовлення та оплати реабілітаційних послуг за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення суперечить статті 7 Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», відповідно до якої виконання функцій замовника медичних послуг та лікарських засобів за програмою медичних гарантій покладено на уповноважений орган – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення.

4. Положення підпункту 6 пункту 1 статті 17 законопроекту щодо віднесення до повноважень державних органів, які реалізують державну політику в реабілітаційній галузі, повноваження щодо направлення осіб, які потребують реабілітації, до реабілітаційних закладів, що знаходяться за кордоном, не відповідає постанові Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1079 «Про забезпечення організації направлення громадян України для лікування за кордон», відповідно до якої направленню для лікування за кордон з метою отримання медичної допомоги підлягають громадяни України за умови неможливості надання такої медичної допомоги закладами охорони здоров'я України, що підтверджується висновком групи експертів Міністерства охорони здоров'я відповідного профілю.

5. Положення законопроекту щодо функціонування нових органів виконавчої влади, які здійснюватимуть державне управління системою реабілітації (стаття 10 законопроекту), не відповідають статті 116 Конституції України, відповідно до якої питання утворення, реорганізації та ліквідації міністерств та інших центральних органів виконавчої влади належать до компетенції Кабінету Міністрів України.

6. Законопроектом також пропонується внесення змін до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» щодо заміни слів «медичні послуги» у всіх відмінках і числах словами «медичні, реабілітаційні послуги» у відповідних відмінках і числах, що не узгоджується з абзацом тринадцятим статті 3 Основ законодавства про охорону здоров'я, відповідно до якого послуга з медичного обслуговування населення (медична послуга) – послуга, що надається пацієнту закладом охорони здоров'я або фізичною особою – підприємцем, яка зареєстрована та одержала в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та оплачується її замовником.

7. Проектом Закону пропонується внесення суттєвих змін до Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» (далі – Закон), відповідно до якого на сьогодні прийнято та реалізуються підзаконні акти Уряду, відомчі накази, розпорядження місцевих органів влади, зокрема, в частині функціонування реабілітаційних установ для осіб з інвалідністю, забезпечення таких осіб технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення тощо.

Розробниками проекту Закону запропоновано, зокрема, змінити підходи до складання індивідуальної програми реабілітації особи (дитини) з інвалідністю, виключити із Закону терміни «життєдіяльність» та «обмеження життєдіяльності», «попередження інвалідності», «усунення обмежень життєдіяльності», змінити зміст поняття «реабілітаційна послуга» (згідно із Законом такою послугою передбачено визначення суб'єктів її надання та замовників), розширити повноваження медико-соціальних експертних комісій, надавши їм право визначати наявність і ступінь стійких обмежень життєдіяльності.

Слід зазначити, що відповідні законодавчі зміни мають бути виваженими та запроваджуватись комплексно. Водночас питання реабілітації (у різних її формах) має вирішуватися з урахуванням насамперед особливостей категорій осіб, а не самого поняття «реабілітація».

Отже, підсумовуючи законопроект в цілому, слід зазначити, що він спрямований на вирішення питань, які вже врегульовано Законом України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», що може призвести до розпорошення фінансового ресурсу, дублювання окремих функцій відповідних державних органів та установ, неефективного та цільового використання бюджетних коштів та ускладнити реабілітаційний процес.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не підтримується.

Заступник Міністра фінансів України

Роман ЄРМОЛИЧЕВ